

# BESKYDY

## *o chráněné krajinné oblasti*

Chráněná krajinná oblast (CHKO) Beskydy, zřízená v roce 1973, chrání přírodu a krajinu Moravskoslezských Beskyd, Vsetínských vrchů a Javorníků. S rozlohou 1 200 km<sup>2</sup> je naší největší CHKO. Je jediným územím v České republice, kde žijí zároveň medvědi, vlci i ryši a kde najdete tolik zachovalých zbytků původních karpatských lesů. Valašská a pasekářská kolonizace pak vtiskly horám krajinný ráz typický pro celé Západní Karpaty – louky a pastviny s orchiděmi a jalovci, políčka a meze vysoko v horách, dřevěné chalupy a osobitý folklór.



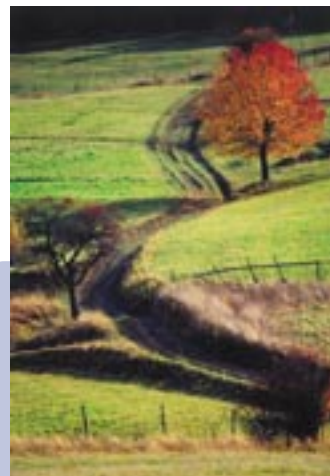
# BESKYDY

o chráněné krajinné oblasti

# BESKYDY



Celé území CHKO Beskydy je také navrženo jako Evropsky významná lokalita Beskydy a jsou zde dvě Ptačí oblasti (Beskydy a Horní Vsacko). Má tedy celoevropský význam jako součást soustavy evropských chráněných území - Natura 2000.



Pro tuto oblast je důležité šetrné hospodaření, které by spolu s rekreačním využíváním nemělo poškozovat dochované přírodní prostředí.



# BESKYDY

o chráněné krajinné oblasti



Uznání patří všem, kteří se rozhodli pokračovat v díle našich předků. Ať už se jedná o pastvu ovcí, sečení luk, obhospodařování polí a sadů nebo pěstění přirozených lesů.



CHKO tedy nechrání jen přirozená stanoviště, ale i krajinu jako celek, krajinu, která vznikala prací mnoha generací a která je naším dědictvím.

# BESKYDY



Nejcennější lokality v CHKO jsou chráněny jako národní přírodní rezervace (s nejprísnejší ochranou), přírodní rezervace a přírodní památky. Na území CHKO Beskydy je zatím vyhlášeno 50 těchto chráněných lokalit. (Viz *mapka na straně 8 – 9*).

Tato tzv. maloplošná zvláště chráněná území jsou v terénu označena tabulí se státním znakem. Hranice bývají vymezeny dvěma červenými pruhy na stromech.

**Ochrana přírody a krajiny v CHKO Beskydy by měla být zájmem všech, kteří zde žijí, i těch, kteří ji navštěvují.**

**Pomozte nám, prosím, uchovat přírodní krásy a hodnoty dodržováním následujících pravidel.**



**Rezervace byly zřízeny na ochranu vzácných rostlin, živočichů a původních přírodních společenstev. Věříme proto, že zde nebudete rušit či odchytávat živočichy a trhat rostliny.**



V národních přírodních rezervacích (NPR) ne sbírejte, prosím, ani lesní plody – jsou důležitou složkou potravy vzácných živočichů (tetřeva, medvěda aj.).

V rezervacích se pohybujte šetrně k okolí a v NPR pouze po značených turistických stezkách.



Váš „hodný pejsek“ se bez vodítka může pro volně žijící živočichy změnit v nepříjemného návštěvníka.

Chovejte se zde tiše – jen tak budete moci potkat plaché obyvatele hor, lesů a luk.



*Nature Reserves protect rare species of animals, plants and natural habitats. Disturbance, catching animals and picking up flowers and forest fruits are not allowed.*

*In National Nature Reserves is walking allowed only on marked paths.*



Volná krajina CHKO není místem pro odkládání nebo pálení odpadků.

Nikomu se odpadky v přírodě nelíbí. Navíc mohou být příčinou poranění. Většina odpadků je z cizích, v přírodě těžko rozložitelných látek. Plastová láhev či obal se rozloží až za stovky nebo dokonce tisíce let!



Nevstupujte, prosím, do jeskyní – ohrožujete tím svou bezpečnost a především zde rušíte chráněné netopýry.

Jeskyně v Beskydech vznikly posunem velkých pískovcových bloků. Pro člověka mohou být nebezpečné, jelikož jsou stále v pohybu.

Vyrušení netopýra v zimním období může mít za následek spotřebu velkého množství jeho tukových zásob a netopýr už nemusí zimu přečkat.

*It is forbidden to pollute the environment with wastes. Don't enter into the caves. It's dangerous for humans and harmful for bats.*





Se svými vozidly, obytnými přívěsy, sněžnými skútry, terénními motocykly a čtyřkolkami jezděte pouze po silnicích a místních komunikacích. Parkujte pouze na vyhrazených místech.

Pokud máte rádi paragliding a rogala, mějte na paměti, že je můžete užívat jen na určených místech.



Stejně tak táboření a rozdělávání ohně mimo vyhrazená tábořiště není povoleno.

Pořádání hromadných akcí a závodů vč. cyklistických je nutné projednat se Správou CHKO.

Většina vzácných živočichů, kteří žijí v CHKO Beskydy, je velmi plachá. Platí to i o velkých šelmách jako je rys, vlk a medvěd. Hledají útočiště především v klidných, lesnatých částech, kde jsou často rušeni bezohlednými vyznavači adrenalinových sportů a jízdy na terénních motorkách.

*Driving cars and other motor vehicles is allowed only on public roads. Parking is allowed only on marked places.*

*Paragliding, camping and making fire is allowed only on determined areas.*



Pro pěší výlety můžete využít cesty a turisticky značené stezky. K jízdě na kole pak především zpevněné cesty a vyznačené cyklotrasy.

V CHKO Beskydy se vám nabízí spousta zajímavých turistických tras, cyklotras a zatím 8 naučných stezek (NS): Hradisko, Radegast, Čertův mlýn, Javornický hřeben, Lysá hora, Veřovické vrchy, Prameny řeky Morávky a Mionší.



*NS Mionší je pouze sezónní (otevřena od 1. 6. do 15. 9.).*

Při plánování výletů zvažte své fyzické možnosti, sbalte vše potřebné a počítejte se změnami počasí. V případě vážných problémů volejte Horskou službu (606 769 010 - non stop).

Informační systém ochrany přírody (naučné stezky, informační tabule, značení chráněných území) vám může poskytnout zajímavé informace - nepoškozujte jej, prosím!

*Bicycle riding is allowed only along public roads and cyclist's routes. There are eight Educational Paths in the PLA Beskydy.*

*Take account of bad weather. In case of emergency call the Mountain Service (606 769 010 - non stop).*

*The information system of PLA gives you interesting information, so please, don't damage it.*



Chovatelé ovcí – zabraňte škodám velkých šelem ve svých stádech. Hlídejte je například pomocí pasteveckých psů.

Pokud k útoku šelem (rys, vlk nebo medvěd) na ovce dojde, můžete

při splnění zákonem daných podmínek žádat o náhradu škody.

Stromy byly vždy uctívány pro svůj vzhled, stín a příjemný chlad nebo plody, které nám dávají.

Nepoškozujte je neodbornými řezy.

Nezapomínejte také, že při kácení stromů (i na vaší zahradě) potřebujete povolení od obecního nebo městského úřadu, pokud tyto dřeviny mají obvod kmene více než 80 cm (měřené 130 cm nad zemí) a pokud vyřezáváte keře na ploše větší než 40 m<sup>2</sup>.



Při zalesňování louky je potřeba povolení pro vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu. Smrk přitom není zrovna nejvhodnější dřevina, což se však projeví až za pár desítek let – například hnilobou kmene.

Aby byl zachován typický ráz zdejší krajiny, vstupuje Správa CHKO do stavebního řízení a vyjadřuje se ke všem stavbám v CHKO. Pokud chcete ušetřit své výdaje, kontaktujte Správu ještě před zadáním projektu stavby.



# BESKYDY

*návod* pro obyvatele

Odpad nepatří do volné krajiny. Černé skládky znečišťují a znehodnocují prostředí, ve kterém žijeme.



Ani doma nikdy odpad nespálíte tak dokonale, aby se neuvolňovaly škodlivé a rakovinotvorné látky. Pro vaše odpady jsou zde kontejnery a sběrné dvory.

Využijte jich. Ušetříte sebe i sousedy škodlivého kouře a znečištěné přírody.

Možná ani nevíte, že při vypalování trávy (mimo to, že je protizákonné) vyháníte z příbytků mnoho živočichů a většina z nich nestihne před ohněm uniknout. Jsou to například ještěrky, hadi, čmeláci a spousta dalšího užitečného hmyzu. Navíc je zde riziko rozšíření požáru a následných škod.



Neničte, prosím, příbytky vzácných a chráněných živočichů, které si mohou najít třeba i v okolí vašeho domu.

# BESKYDY

*kdo vás může zkontrolovat...*  
a kolik vás to může stát...

**Na dodržování zákona o ochraně přírody v CHKO Beskydy dohlíží především Správa CHKO Beskydy, prostřednictvím svých odborných pracovníků a také strážců.**

**Stráž přírody** - zajišťuje dodržování právních předpisů v ochraně přírody. Může například zjišťovat totožnost osob, ukládat blokové pokuty a zadržovat osoby porušující tyto právní předpisy.

**Lesní stráž** - dohlíží na ochranu lesů při jejich užívání. Kontroluje například dodržování povinností při užívání lesů, je oprávněna oznamovat nedostatky příslušným orgánům a vybírat blokové pokuty.

**Česká inspekce životního prostředí** - kontroluje dodržování zákonů v oblasti životního prostředí. Je odborným orgánem Ministerstva životního prostředí.

**V případě, že spácháte přestupek, můžete dostat na místě blokovou pokutu do 1000 Kč. U závažnějších přestupků nebo protiprávních jednání může Správa CHKO Beskydy nebo Česká inspekce životního prostředí ve správním řízení uložit pokutu až v rádech stovek tisíc korun.**

# BESKYDY

na koho se můžete obrátit...

Jste-li svědkem poškozování životního prostředí můžete se obrátit například na městský (či obecní) úřad, policii a v některých případech i na Správu CHKO Beskydy. Záleží na druhu a závažnosti problému.

*Podrobněji na [www.valasskakrajina.cz](http://www.valasskakrajina.cz) v sekci „Co dělat když...“*

## **Informace o přírodě CHKO Beskydy:**

[www.beskydy.ochranaprirody.cz](http://www.beskydy.ochranaprirody.cz)

[www.valasskakrajina.cz](http://www.valasskakrajina.cz)

<http://nature.hyperlink.cz>

## **Další užitečné odkazy:**

[www.kct.cz](http://www.kct.cz), [www.horskaslužba.cz](http://www.horskaslužba.cz), [www.holidayinfo.cz](http://www.holidayinfo.cz),

[www.beskydy.cz](http://www.beskydy.cz), [www.beskydy24.cz](http://www.beskydy24.cz)

## **Správa CHKO Beskydy**

Nádražní 36

756 61

Rožnov pod Radhoštěm

Tel.: +420 571 654 293

Fax: +420 571 657 407

email: [beskydy@nature.cz](mailto:beskydy@nature.cz)

[www.beskydy.ochranaprirody.cz](http://www.beskydy.ochranaprirody.cz)

